

2.20.2

139a → (תניא ר' יוסי בן אלישע אומר) 140a (שאני מר עוקבא דדש ביה)

1.	שמעו נא זאת ראשי בית יעקב וקציני בית ישראל המתעבים משפט ואת כל הישרה ועקשו: בנה ציון בדמים וירושלם בעולה: ראשיה בשחד ישפטו וכהניה במחיר יורו ונביאיה בכסף יקסמו ועל ה' ישענו לאמר הלוא ה' בקרבנו לא תבוא עלינו רעה: לכן בגללכם ציון שדה תחרש וירושלם עיין תהיה והר הבית לבמות יער: מיכה ג, ט"ב
2.	ואשיבה ידי עליך ואצרך כבר סיגיד ואסירה כל בדיליך: ואשיבה שפטיך כבראשנה ויעצוך כבתחלה אחרי כן יקרא לך עיר הצדק קרנה נאמנה: ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה: ישעיהו א, כה-כו
3.	הסיר ה' משפטך פנה איבך מלך ישראל ה' בקרבך לא תיראי רע עוד: צפניה ג, טו
4.	שבר ה' מטה רשעים שבת משלים: ישעיהו יד, ה
5.	כי כפיכם וגאלו בדם ואצבעותיכם בעון שפתותיכם דברו שקר לשונכם עולה תהגה: ישעיהו נט, ג
6.	ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו: בראשית מט, כו
7.	וישא משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן ממשאת כלם המש ידות וישתו וישקרו עמו: בראשית מג, לד
8.	ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבבו: שמות ד, יד

- I. Continuation of Aggadic excurses on the impact of poor leadership on fortunes of the generation (vv. 1-8)
- II. Questions asked of ר' מנשיא שמואל (after שליח left, ר' passed away; charged שמואל with answering)
- a. *Putting up canopy on שבת*: no permission to put it up
 - i. *Challenge*: why didn't he give them בר יחזקאל בר רמי's solution (the pre-tied rope)?
 - ii. *Answer*: they aren't בני תורה there, and won't distinguish between permitted and forbidden styles
 - b. *Mixing hops in vineyard*: it is a forbidden mixture (כלאים)
 - i. *Challenge*: why didn't he permit it, per ר"ט's approach
 1. *Contra* (חכמים) ר"ט *תוספתא כלאים ג: יד* considers hops to be permitted in vineyard
 2. *And*: we have a rule that we take the lenient opinion of א"י for כלאים in ח"ל
 - ii. *Answer*: they aren't בני תורה there
 - iii. *Related story*: רב explicitly permitted hops in a vineyard (in בבב)
 1. *But*: ר' עמרם חסידאז would administer (מרדות) for this
 2. *And*: ר' משרשיא would pay a non-Jewish child to plant it for him
 - a. *Not*: a Jewish child – he may learn to do this and continue when older
 - b. *Nor*: an adult non-Jew; he may then confuse it with an adult Jew
 - c. *Status of corpse on יום טוב*: no one – Jew or non-Jew – should be involved in caring for the body; even on שני י"ט
 - i. *Challenge*: story in מעון – י"ט was before or after שבת (unclear) and they asked ר' יוחנן about caring for מת
 1. ר' יוחנן ruled that non-Jews should take care of the body
 2. ר' לבא ruled that on ראשון י"ט, non-Jews should care for it; on שני י"ט (even of ר"ה) care for it
 - ii. *Answer*: they aren't בני תורה there
- III. Rulings of רב הונא regarding הלכות שבת ויר"ט
- a. אבי בר הונא a person may go out to רה"ר with a canopy and its straps (not הוצאה)
 - i. *Challenge*: ר' הונא himself ruled that if someone goes out with סלית that is not מצוייץ properly is חייב
 - ii. *Answer*: ציצית are significant and not בטל to the garment; the straps of the כילה are nullified to canopy
 - b. דבה בר הונא permitted to use "deception", setting up משמרת on יר"ט to put in pomegranates and then put dregs
 - i. דב אשי as long as he actually does put pomegranates in it
 - ii. *Challenge*: ר' ברייתא rules that we may put mead in on חוה"מ if to be used on מועד – but not otherwise
 1. *And*: this applies to date mead, barley mead – and even if you already have mead, you may use הערמה and drink from the new mead (i.e. no need for an obvious "show" of permitted use)
 - iii. *Answer*: in that case, it isn't obviously אסור (onlooker will think he is putting it in for מועד)
 1. *But*: in our case, it appears to be לאיסורא (the usual use of a משמרת is for sifting)
 - iv. *Related*: students complained to ר' אשי about a student who was using deception
 1. יום טוב he took a sliver of garlic, used it to plug up a barrel-spout, claiming he just wanted to hide it
 2. Boat: he "took a nap" on a boat, and the non-Jew ferried him over to the other side
 3. Defense: the concern is דרבנן (in both of these cases) and a צורבא מרבנן will not violate the דאורייתא

IV. משנה ב: permitted ways to use sieves

- a. *Water*: permitted to put water on sieve to clear it out
- i. *מעירי*: permitted to put clear water or clear wine – no concern of בורר
 1. *Challenge*: רשב"ג permitted shaking up a barrel and putting wine – with dregs – on משמרת on שבת
 2. *Defense* (*מעירי*): that is fresh from the גת; wine will still be filled with dregs after משמרת
- b. *Wine*: may put wine on garments or in a wicker basket
- i. *Garments* (*ר' שימי בר חייא*): as long as he doesn't make a גומא (sag) in the garment (סחיטה or עובדין דחול)
 - ii. *Basket* (*רב*): as long as he doesn't lift it 1 טפח from the base כלי (עובדין דחול or אהל)
 1. *רב*: permitted to put a cover with holes over half a barrel – but not over the whole barrel
 2. *ד"פ*: may not put a bundle of straw over spout – looks like a sieve
 - a. *Note*: in ר"פ's house, they would carefully pour from barrel to barrel to weed out the dregs
 - i. *Challenge* (*ר' אחא מדיפתי לרבינא*): the last drops show that he is trying to accomplish ברירה
 - ii. *Answer*: in ר"פ's house, those drops are insignificant – they ignore them
- c. *Egg*: may put an egg in a mustard-sieve
- i. *Reason*: the yolk is used as food coloring – not really מפסולה
 - ii. *Discussion*: status of mustard seeds that were crushed on ע"ש
 1. *רב*: on שבת, he may knead them with a כלי but not by hand
 - a. *Challenge* (*שמואל*): is it normally mixed by hand? (that this is a שנוי) – that's donkey food
 2. *שמואל*: may be kneaded by hand but not with a כלי
 3. *ר' אלעזר* (*originally*): both are prohibited
 4. *ר' יוחנן* (*originally*): both are permitted
 - a. *אב"י ורבא*: we do not accept ר' יוחנן's opinion
 - b. *Then*: ר' יוחנן changed to accept ר"א's opinion, and ר"א modified and accepted שמואל's opinion
 - c. *אב"י ורבא*: then ruled in accord with ר' יוחנן (stories of חכמים who refused to eat it when made on שבת)
 5. *מר זוטרא*: rejected all of these (leniently), rather, per teaching:
 - a. *חרדל*: that was crushed on ע"ש may be kneaded by hand or by כלי, and he may add honey in
 - i. *However*: he may not mix in the honey vigorously, just gently
 - b. *שחליים* (*garden cress*): that was crushed on ע"ש may have oil and vinegar added in on שבת
 - i. *And*: he may put mint into it, but not mixing vigorously, just gently
 - c. *שום*: if he crushed garlic on ע"ש, he may put beans into it on שבת, mixing gently
 - i. *And*: he may put mint into it
 1. *Observation* (*אב"י*): mint helps the taste of garden cress
- d. *אנומלין* (*wine drink*): may be made on שבת
- i. *ד' יהודה*: on שבת it may be made in a cup, on י"ט, in a flask and on חוה"מ in a barrel
 - ii. *ד' צדוק*: all depends on the number of guests for whom it is being prepared
 1. *ברייתא*: we make אנומלין on שבת, but not אלונטית
 - a. *אנומלין*: a mixture of wine, honey and pepper
 - b. *אלונטית*: a mixture of old wine, clear water and balsam – made to cool off in the מרחץ
 - i. *Story*: with רב יוסף – who was not used to it – and מר עוקבא – who was used to it